

LOKASKÝRSLA

v.verkefnis um skólanámsskrá Waldorfskólans
Sólstafa.

Verkþáttur. II

LOKASKÝRSLA V. ÚTHLUTUNAR STYRKS ÚR SPROTASJÓÐI 2012-2013.

NAFN SKÓLA: Waldorfskólinn Sólstafir.

MARKMIÐ: Endurbætur á skólanámsskrá og efni hennar í samræmi við gildandi reglugerð.

NAFN VERKEFNIS: Ritun einstakra kafla og lagfæringar á efni skólanámsskrár að hluta.

NÚMER SAMNINGS: 29 2012 -2013.

VERKEFNISSTJÓRI: Sigurbjörg A. Eiðsdóttir grunnskólakennari.

INNGANGUR OG MARKMIÐ

Markmið verkefnisins var að ljúka við þróun grunns skólanámsskrár Waldorfskólans Sólstafa þar sem gerð er grein fyrir áherslum kennslufræði waldorf skólastefnunnar og hún tengd nýrri menntastefnu á Íslandi.

Einnig að gera þennan hluta námsskrárinnar fullbúinn og aðgengilegan á heimasíðu skólans.

Upphaflega var sótt um styrk til að ljúka tveimur verkþáttum: 1. Ritun einstakra námsgreina og 2. vinnu við almenna hluta námsskrárinnar. Styrkur fékkst til að ljúka verkþætti 2.

Ritun skólanámsskrár hefur verið þróunarverkefni skólans um árabíl og hefur skólasamfélagið í heild komið að þeirri vinnu, kennarar, foreldrar og ýmsir ráðgjafar skólans. Skólinn hefur verið í nánú samstarfi við Norsku Waldorfkennarasamtökin og þar hefur Dagny Ringheim, einn af ritstjórum norsku Waldorfnámsskrárinnar verið ráðgefandi í verkefninu.

Verkefnisstjórn verkefnisins var í höndum Sigurbjargar A. Eiðsdóttur sem hefur kennt við skólann frá árinu 1998.

FRAMVINDA OG ÁRANGUR VINNUNNAR

Nauðsynlegt er fyrir skólann, eins og aðra grunnskóla, að ljúka ritun skólanámsskrár, sérstaklega þar sem hún þarf að vera ýtarlegri en venjulega er gert ráð fyrir í skólanámsskrá þegar kemur að kennslufræðilegri nálgun og útfærslu á kennslu einstakra námsgreina.

Með ritun og útgáfu eigin námsskrár, geta kennarar skólans stuðst við rit sem aðlagð er að íslenskri waldorfskólastefnu og tekur mið af nýrri Aðalnámsskrá grunnskóla.

Grunnur var lagður að námsskrárvinnu skólans strax í upphafi, þegar skólinn var einungis einn bekkur 6-7 ára barna. Þá var rituð stutt námsskrá á íslensku þar sem aðalmarkmið Waldorfstefnunnar voru kynnt og grunnatriði í kennslufræðinni útskýrð.

Í gegnum árin hefur námsskrárvinnan verið hluti af vinnu kennara, bæði í sjálfsmatsvinnu skólans og sem einstök verkefni kennara. Skólinn fór í gegnum mikla sjálfsmatsvinnu árið 2006, þar sem nemendur, foreldrar, kennarar og allt starfsfólk skólans vann sameiginlega með áhersluþætti í skólastarfinu vegna útfærslu nýrrar skólabyggingar og framtíðarþróun skólans og voru margvíslegar niðurstöður þeirrar vinnu nýttar í þróunarferli námsskrár.

Einnig tók foreldri við skólann að sér það verkefni að þýða nokkra kafla af efni fyrir námsskrárvinnuna.

Vinnan við verkþátt 2 hófst á síðasta skólaári, þar sem farið var í að raða saman því efni sem komið var í námsskrárrögunum og búa til heildstæða þætti í námsskrána. Í haust fór starfsteymi kennara síðan yfir innihald hvers þáttar á

vikulegum fundum og kom með breytingatillögum og gagnrýni. Drögin voru einnig kynnt fyrir skólaráði og fengin foreldrafélagi skólans til umsagnar.

Stærsti árangur vinnunnar við þennan verkþátt er útfærsla almenna hluta námsskrárinnar. Þar er farið yfir námsferli Waldorfstefnunnar í gegnum grunnskólastigin og sýn, stefnu og sérstöðu skólans auk tengsla stefnunnar við grunnþætti í nýrri Aðalnámsskrá. Farið er yfir skipulag náms og kennslu og námsmat, skólaþróun og áætlanagerð. Þá er einnig innan námsskrárinnar sérstök handbók Waldorfkennara og handbók fyrir nemendur og foreldra sem uppfærð er árlega. Handbókin var tilbúin og sett á heimasíðu skólans í nóvember 2012.

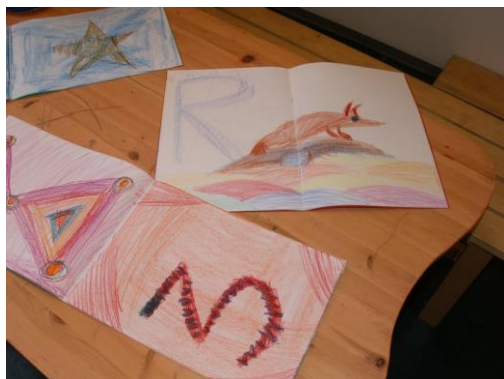
Þessi hluti námsskrárinnar er nú aðgengilegur á heimasíðu skólans www.waldorf.is undir flípanum Grunnskólinn. Handbók kennara verður aðgengileg sem Pdf skjal undir sama flípa og verður henni hlaðið inn fljótlega.

Þetta efni verður einnig prentað út sem bæklingur í nokkrum eintökum sem mun liggja frammi í skólanum fyrir gesti og gangandi að kíkja í.

FRÁVIK MIÐAÐ VIÐ ÁÆTLUN VERKEFNIS

Í upphafi var áætlað var að ljúka einnig að skrifa kaflana um einstakar námsgreinar, en ekki fékkst styrkur til þeirrar vinnu. Ákveðið var þó að vinna hluta námsgreinanna engu að síður og var lokið við þættina: íslensku og stærðfræði með viðmið og markmið Aðalnámsskrár að leiðarljósi auk þess sem greinarnar: hrynlísta, formteikning, íþróttir, sund og upplýsinga og tæknimennt voru kynntar.

Grunnur að handverksnámsskrá skólans var einnig unninn. Þó þarf að fullvinna hana með markmiðum fyrir hvert aldursstig.

HELSTU HINDRANIR

Helstu hindranir í námsskrárvinnu skólans hafa í gegnum tíðina verið fámennur hópur sérmenntaðra kennara og það að einfaldlega tekur tíma að þróa námsskrá skólastefnunnar og aðlaga að íslenskum háttum. Einlægur vilji skólasamfélagsins hefur þó ávallt verið til staðar til að ljúka við þetta viðamikla verkefni.

Kennarar voru sammála um að tímaskortur væri ein mesta hindrunin í vinnslu verkefnisins.

Þar sem kennarar töldu nauðsynlegt að nokkrar námsgreinar kæmust strax með í námsskrána tók verkþátturinn meiri tíma en ráðgert var og var ekki að fullu lokið 1.07 2013 eins og endurgerð á samningnum við sprotasjóð gerði ráð fyrir. Upphaflegur samningur var með verklok 1.11 2013. Frestur fékkst því til að ljúka vinnunni og var afraksturinn kominn inn á heimasíðu þann 18. október.

Þrátt fyrir þessa hindrun við að ljúka verkefninu í tíma er ávinningurinn þó mikill fyrir kennara skólans, að hafa strax til hliðsjónar grunnfög eins og íslensku og stærðfræði.

ÁVINNINGUR VERKEFNIS

Geysilegur styrkur er fyrir skólastarfið að ljúka þessum áfanga. Bæði fyrir þá kennara sem starfa við skólastefnuna og fyrir foreldra, nemendur og aðra að geta kynnt sér stefnu og aðferðafræði skólans á aðgengilegri hátt.

Í vinnuferlinu kom meðal annar í ljós að ný menntastefna á Íslandi kemur á margvíslegan hátt til móts við Waldorfstefnuna, bæði hvað varðar námsmatsaðferðir og áhersluþætti í grunnþáttum menntunar í nýrri Aðalnámsskrá.

Segja má að markmið hafi náðst með þessu verkefni og að vinna við það haldi áfram þar sem skólanámsskrárvinnan er viðvarandi þróunarferli innan skólans og áfram þarf að vinna að einstökum námsþáttum og greinum innan þeirrar vinnu.

Ritun skólanámsskrár Waldorfskólans hefur gefið kennurum og stafsólki skýrari sýn á stefnu og markmið skólans og innsýn í nýja menntastefnu hér á landi.

Afrakstur verkefnisins verður kynntur foreldrum og aðstandendum skólans í janúar 2014 og almenningi á opnu húsi skólans á í apríl.

NIÐURSTÖÐUR OG MAT Á VERKEFNINU SKV. UMSÓKN

Upphaflega var sótt um styrk til Sprotasjóðs fyrir tvo verkþætti. Annars vegar að ljúka vinnu við einstakar greinar í skólanámsskrá og hinsvegar að ljúka ritun kafla í almenna hluta námsskrár og lagfæringar á efni í samræmi við nýja Aðalnámsskrá. Styrkur fékkst til að ljúka við annan hvorn þessara þátta og varð það ákvörðun kennara að taka verkþátt tvö fyrir.

Helstu niðurstöður og markmið sem náðust:

Skólasamfélagið hefur nú aðgang að skólanámsskrá á heimasíðu skólans og er þar gefin góð innsýn í skólastefnuna og starf skólans.

Árangur af vinnunni er vel ásættanlegur þó að enn vanti hluta af námsgreinum inn í námsskrána og bæta megi ýmsa þætti í henni. Þeim greinum sem eru sérstakar fyrir Waldorfstefnuna, eins og hrynlit og formteikningu voru gerð góð skil auk grunnvinnu að handverksnámsskrá skólans. Þessi árangur var betri en áætlað var í upphafi.

Grunnfögin íslenska og stærðfræði eru tilbúin undir greinasviði með markmiðum hvers skólaárs og viðmiðum nýrrar Aðalnámsskrár. Ekki var gert ráð fyrir þessu innan verkþáttarins en kennarar töldu mikilvægt að þessar greinar kæmu strax inn í námsskrána.

Vinna í sambandi við námsmatsaðferðir skólans var dýpkuð og sett í samhengi við nýjar námsmatsaðferðir Aðalnámsskrár. Sú vinna er umbótaþáttur í skólastarfinu í vetur út frá námsskrárvinnunni og verður sá kafli unninn áfram í þrepum og bætt við námsskrána að því loknu.

Í skólanum starfa 7 kennarar og halda þeir utan um þessa þróunarvinnu ásamt því að kenna. Hefur vinnan við sprotasjóðsverkefnið gefið kraft inn í vinnu kennarahópsins og styrkt markvisst innra starf skólans.

Sameiginlega vinnan við verkefnið nú á haustönn skilaði sér að mörgu leyti strax inn í kennsluna:

Vinnufundur: Á vikulegum fundum var farið yfir þætti í námsskránni og sú umræða var nýtt til að skerpa á þáttum í starfi skólans. Kennarar fengu hluta efnisins til yfirlstrar í hverri viku og var þannig farið yfir kennsluhætti og nálgun út frá skólastefnunni.

Yfirlitsmynd: Ekki hafði áður verið gerð yfirlitsmynd um þróun lóðréttra og láréttra námsferla á íslensku og var vinnan við hana góð innlögn í umræðu um kennslufræðilega nálgun og þverfaglega vinnu með námsgreinar.

Nýir kennarar: nýir kennarar við skólann fengu góða innsýn í starfið í gegnum námsskrárvinnuna og sterkari mynd af skólastefnunni til að taka með inn í kennslustofuna.

Niðurstaða eftir þetta verkefni er að vel hafi gengið og að markmiðin sem lagt var af stað með hafi skilað sér að mestu leyti og að ýmislegt meira hafi komið út úr vinnunni en áætlað var í upphafi, eins og til dæmis á greinasviði. Einnig komu í ljós þættir við framkvæmd verkefnisins sem þarfnast meiri tíma og vinnu og má þar nefna sérstaklega námsmatskaflann.

Kennarar eru sammála um það að skólanámsskráin sé í raun **ferli** sem skoðar grunnildi Waldorfmenntastefnunnar í íslensku skólaumhverfi og íslenskri menningu og að með þessari vinnu sé skólinn að leggja þá innsýn sem fengist hefur í starfi skólans til framtíðar. Þróun skólanámsskrár er áfram mikilvægt og lifandi verkefni í skólanum.

ANNAÐ

Skólinn áætlaði að sækja um styrk fyrir ritun fyrsta verkþáttar í vor en ákveðið var geyma þá umsókn þar til að ári þar sem nokkrum námsgreinum var komið að í þessum áfanga.

Reykjavík 30.09 2013

Sigurbjörg A. Eiðsdóttir
Verkefnisstjóri

Snorri Traustason
Skólastjóri